

RASEDUSE KIRURGILISE KATKESTAMISE NÕUSTAMISAKT

Raseduse katkestamist reguleerib Eestis „Raseduse katkestamise ja steriliseerimise seadus“, mis on vastu võetud 25.11.1998. Viimane muudatus seadusesse on sisse viidud 2019. aastal. Seadus on nõustamisakti õiguslik alus. Vastavalt raseduse katkestamise ja steriliseerimise seadusele võib rasedust katkestada naise omal soovil, kui rasedus on kestnud vähem kui 12 nädalat.

Käesolev nõustamisakt allkirjastatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb tervishoiuasutusse ja teine patsiendile.

Teil on ees raseduse katkestamine kirurgiliselt. Väljaõppinud meditsiinitöötaja poolt turvaliselt läbi viidud raseduse katkestamisel on väga harva tüsistusi ja üldiselt ei esine negatiivseid mõjusid tervisele või tulevastele rasedustele.

Kirurgiline abort on raseduse katkestamine vaakumaspiratsiooni teel, kus emakakaela kaudu viiakse emakasse spetsiaalne otsik, millega emakaõõs tühjendatakse. Protseduur toimub päevakirurgia osakonnas ja kestab lühiajaliselt. Valutustamiseks kasutatakse üld-, erandjuhtudel lokaalset anesteesi.

Emakakaela ettevalmistus

Enne kirurgilist aborti on alati vajalik emakakaela ettevalmistus – selleks vajaliku ravimi saate tervishoiuasutusest. Ravim (misoprostool) toimib emakakaela pehmendavalt ja muudab emakakaela kergemini läbitavaks.

2 tabletti (400 µg) misoprostooli tuleb panna 1–2 tundi enne protseduuri eelistatult keele alla või põse ja igemete vahele. Alternatiivne manustamisviis on tupe kaudu (2 tabletti misoprostooli 2–3 tundi enne protseduuri).

Kuna misoprostool võib põhjustada kramplikku kõhuvalu, on soovitatav 30–40 min enne seda võtta suu kaudu 400–600 mg ibuprofeeni (vajadusel koos minimaalse veega).

Protseduuri teostamise hommikul:

- ärge sööge ega jooge;
- ärge närige närimiskummi ega suitsetage;
- kui Te põete kroonilist haigust (nt arteriaalne hüpertensioon, astma jms) ja Teile on määratud ravi, siis peate oma igapäevased ravimid võtma ka protseduuri päeva hommikul. Paar lonksu vett tablettide alla neelamiseks on lubatud ja ohutu. Erandiks võivad olla mõned diabeediravimid, mida söömata olles ei manustata;
- enne protseduuri tühjendage põis.

Kui olete otsustanud edaspidi rasestumisvastase meetodina kasutada emakasisest vahendit (spiraali) või nahaalust implantaati, võtke vahend protseduurile kaasa.

Raseduse katkestamine tervishoiuasutuses

(tervishoiuasutus, osakond, pöördumise aeg)

Pärast protseduuri

Pärast protseduuri viibite paari tunni jooksul haiglas/päevakirurgias, et mööduks esmane narkoosi mõju. Tavapärased ja kohesed protseduurijärgsed kõrvalmõjud on ajutine emaka kokkutõmmetest tingitud alakõhuvalu ning menstruatsioonitaoline vereeritus. Teile tagatakse piisav valuravi.

Kui olete reesusnegatiivne ja rasedus on kestnud üle 9 nädala, siis manustatakse Teile ravimit, mis hoiab ära reesuskonflikti järgmiste raseduste ajal (anti-D immunoglobuliini 625 IU/ml lihasesisese süstena 72 tunni jooksul pärast raseduse katkemist).

Soovi korral on Teil õigus saada töövõimetusleht.

Tunded pärast aborti

Loomulik on tunda erinevaid tundeid. Sageli tunnevad inimesed kergendust, et nad on teinud otsuse, mis oli nende jaoks sel hetkel parim. Meditsiinilise näidustusega raseduse katkestamise korral võite tunda erinevaid ja kaotusega kaasnevaid tundeid. Oma tunnetest rääkimiseks saab tuge pereliikmetelt, sõpradelt, meedikult, professionaalselt nõustajalt, psühholoogilt.

Raseduse kirurgilise katkestamise võimalikud tüsistused

Raseduse katkestamine on üldiselt ohutu protseduur. Väga harva esinevad operatsiooniga seotud tüsistused: emakakaela vigastus, emaka mittetäielik tühjenemine, emaka mulgustamine, anesteesiaga seotud tüsistused. Mõne tüsistuse korral (verejooks, emakakaela vigastus, emaka mulgustamine) võib olla vajalik operatiivne ravi (laparoskoopiline või avatud kirurgia).

Millal pöörduda erakorraliselt tervishoiuasutusse

Pöörduge erakorraliselt, kui jätkuvad raseduse tunnused/sümptomid (nt iiveldus, oksendamine, rinnanäärmete valulikkus, väsimus, isumuutus); esineb püsiv või süvenev kõhuvalu; verejooks süveneb; vereklompide eritumine, kahe või enama suure hügieenisideme täismärgumine kahe järjestikuse tunni vältel; tekib ebameeldiva lõhnaga või mädane voolus tupest, palavik (≥ 38 C) või üldine halb enesetunne.

Pöörduge naistearsti/ ämmaemanda vastuvõtule või ööpäevaringselt haigla erakorralise vastuvõtu osakonda:

.....
(tervishoiuasutus, osakond, pöördumise aeg)

Probleemide või küsimuste korral võtke meiega ühendust telefonil:

Pärast kirurgilist aborti

Abordijärgse visiidi vajalikkuse otsustab ja lepib kokku arst/ämmaemand, arvestades ka Teie soove ja see toimub tavaliselt 2–5 nädala pärast.

Tüsistusteta kulgenud aborti korral pole järelkontroll reeglina vajalik.

Kui Teiega lepiti kokku visiit tervishoiuasutuses/ telefoni teel (joonige alla), siis see toimub

.....
(tervishoiuasutus, pöördumise aeg)

Kahe nädala vältel pärast aborti ei ole soovitatav seksuaalelu ilma kondoomita, tupetampoonide ja menstruaalanuma kasutamine, vannis käimine (dušš on lubatud) ja ujumine.

Järgmine menstruatsioon peaks algama 4–6 nädalat pärast raseduse katkestamist. Kui seda ei ole toimunud, pöörduge naistearsti poole.

Soovimatust rasedusest hoidumine

Pärast raseduse katkestamist võib uus rasestumine toimuda juba enne järgmist menstruatsiooni. Rasestumisvastaste pillide, plaastri, rõnga kasutamist saate alustada või teha depoosüsti samal või protseduurile järgneval päeval. Abordi ajal võib arst paigaldada emakasisese rasestumisvastase vahendi või nahaaluse implantaadi.

Valitud rasestumisvastane meetod:
(nimetus)

Alustamine:
(kuupäev)

Palun katkestada rasedus minu valitud meetodil. Olen nõus raseduse kirurgilise katkestamisega ja kinnitan, et:

- 1) ma olen lugenud ja saanud aru nõustamisakti sisust;
- 2) mind on nõustatud raseduse katkestamise olemuse ja valitud meetodi suhtes;
- 3) ma olen teadlik, et kirurgiline meetod on efektiivne, kuid mitte 100% ja vajalik võib olla raseduse korduv katkestamine ravimitega või kirurgilise sekkumisega.

Nõustatav isik

.....
(ees- ja perekonnanimi, kontakttelefon, allkiri)

Tervishoiutöötaja

.....
(ees- ja perekonnanimi, kood, allkiri)

Kuupäev